

רעפ 7135/13 - ח נ' מ

בבית המשפט העליון

רע"פ 7135/13

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקש: ח'אלד מחאמיד

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, מיום 4.9.2013, בעפ"א 36090-01-13, שניתן על-ידי כב' השופט א' אליקים

בשם המבקש: עו"ד מחאמיד ג'מאל

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, בעפ"א 36090-01-13 (כב' השופט א' אליקים), מיום 4.9.2013, אשר דחה את ערעורו של המבקש על פסק דינו של בית משפט השלום בחיפה, בתו"ח 24381-06-10 (כב' השופט ע' קוטון), מיום 11.11.2012.

בד בבד עם הגשת בקשת רשות הערעור, הגיש המבקש בקשה לעיכוב ביצוע צו ההריסה, אשר ניתן על-ידי בית משפט השלום בחיפה (להלן: בית משפט השלום), ביום 8.1.2013. ביום 22.10.2013, הוריתי על עיכוב ביצוע צו ההריסה, וזאת עד למועד ההכרעה בבקשת רשות הערעור.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירות שונות על-פי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן: חוק התכנון והבניה). בכתב האישום המתוקן, פורטו שלושה אישומים שונים.

עמוד 1

על-פי האישום הראשון, נמצא כי ב-5 מועדים שונים (בתאריכים: 10.3.2008, 19.5.2008, 11.6.2008, 30.9.2009 ו-20.6.2010) עשה המבקש שימוש ב-12 מבנים ו/או בעבודות בניה שנבנו ללא היתר ובסטייה מהיתר, אשר בוצעו במקרקעין, הידועים כחלקה 31 בגוש 20323, במרחב התכנון המקומי (גלילי) של הוועדה המחוזית לתכנון ובניה חיפה (להלן: המקרקעין). באישום הראשון ייוחסו למבקש עבירות של שימוש ללא היתר, שימוש במקרקעין בסטייה מתוכנית ושימוש חורג בקרקע חקלאית, בניגוד לסעיפים 204 (א), (ב), (ג) ביחד עם סעיף 208 לחוק התכנון והבניה.

על-פי האישום השני, במועדים המפורטים באישום הראשון, נמצא כי המבקש עשה שימוש ללא היתר במבנים ובשטחים מושא האישום הראשון, כגן ואולם אירועים, וכמחסן לאחסון מטלטלין הנדרשים להפעלת גן אירועים, לרבות שולחנות, כסאות, מקררים, מתקן לצליית בשר ועוד. באישום זה, הואשם המבקש בעבירות של שימוש במקרקעין ללא היתר, שימוש במקרקעין בסטייה מתוכנית, שימוש במקרקעין בסטייה מהיתר ושימוש חורג בקרקע חקלאית, בניגוד לסעיפים 204 (א), (ב), (ג) ביחד עם סעיף 208 לחוק התכנון והבניה.

האישום השלישי ייחס למבקש עבירות של אי קיום צו הפסקה שיפוטי וצו למניעת פעולות, מיום 11.6.2008, בניגוד לסעיפים 240 ו-249 ביחד עם סעיף 208 לחוק התכנון והבניה. זאת, בשל העובדה, כי ביום 30.9.2009 וביום 20.6.2010, נמצא כי המבקש המשיך להפעיל במקרקעין ובמבנים שבהם, גן אירועים ואולם אירועים, וכן השתמש במקרקעין כמחסן לאחסון מטלטלין הנדרשים להפעלת גן אירועים, לרבות שולחנות, כסאות, מקררים, מתקן לצליית בשר ועוד. המדובר בשימושים שאינם חקלאיים, ואלה נעשו בניגוד לצו שנמסר לידי המבקש.

3. ביום 11.11.2012, הורשע המבקש, לאחר ניהול משפט הוכחות, בעבירות אשר ייוחסו לו בכתב האישום, לגבי 11 מבנים או עבודות בניה, כמפורט בסעיפים 1.1, 1.2 ו-1.4 עד 1.12 לאישום הראשון. בכל הנוגע למיקום סככה, כאמור בסעיף 1.3 לאישום הראשון, זוכה המבקש מחמת הספק.

4. בגזר הדין, מיום 8.1.2012, השית בית משפט השלום על המבקש ארבעה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שתוקפו מיום 15.9.2013; קנס בסך של 100,000 ₪ או 100 ימי מאסר תמורתו; בית המשפט ציווה על המבקש להרוס את המבנים (למעט הסככה), ולפנות את ההריסות מן המקרקעין, עד ליום 15.9.2013, אלא אם עד למועד זה יינתן למבקש היתר בניה כדין; כמו כן, הורה בית המשפט למבקש שלא לעשות שימוש שאינו כדין במקרקעין; וחייב אותו לחתום על התחייבות כספית בסך 50,000 להימנע, למשך שלוש שנים, מיום 15.9.2013, מביצוע עבירה לפי סעיף 210 לחוק התכנון והבניה. בנוסף, קבע בית משפט השלום, כי במידה שהמבקש לא יבצע את צו ההריסה, תהא רשאית הוועדה המקומית לתכנון ובניה לבצע את ההריסה, ללא מגבלות זמן, ולהיפרע מן המבקש בגין הוצאותיה.

5. המבקש ערער, הן על הכרעת הדין והן על גזר הדין, לבית המשפט המחוזי בחיפה. בערעורו, טען המבקש, כי יש לזכותו מכל העבירות שיוחסו לו, שכן: לא הוצגו ראיות לעניין שטחי הבניה או עבודות הבניה, אשר פורטו באישום הראשון; הגנתו נפגעה בשל העלמות מסמכים מתיק הבניה; לא הוכח קיומו של שימוש חורג, ובכלל זה,

בנוגע להפעלת אולם אירועים. לחלופין, עתר המבקש כי בית המשפט המחוזי יתערב לקולה בכל מרכיבי גזר הדין, לרבות בצו איסור השימוש ובצווי ההריסה.

המשיבה, מצדה, ערערה על זיכוי החלקי של המבקש, באשר למיקום הסככה, וביקשה אף היא להתערב בגזר הדין, ולהורות גם על הריסת הסככה, תוך קביעה, כי במידה שהמבקש לא יבצע את צו ההריסה, תהא הועדה המחוזית רשאית לעשות כן, במקומו.

6. בפסק דינו, מיום 4.9.2013, בחן בית המשפט המחוזי את הכרעת הדין, וקבע כי: "הכרעת הדין מנומקת היטב תוך הסתמכות על עדויות ומסמכים אותם בחן בית משפט לפרטי פרטים, ולאחר עיון בפרוטוקולי הדיונים ובמוצגים שהוגשו לא מצאתי כי יש לראות במקרה זה, מקרה חריג המצדיק התערבות בקביעותיו של בית המשפט".

אשר לגזר הדין, ציין בית המשפט המחוזי, כי העונש שהוטל על המבקש הוא העונש הראוי, בנסיבות העניין, ואין לראותו כחורג במידה קיצונית מן העונשים המוטלים במקרה שכזה, לרבות בשאלת ההמנעות מהטלת מאסר בפועל.

לנוכח האמור לעיל, דחה בית המשפט המחוזי את שני הערעורים, בקובעו, כי על המבקש לבצע את צווי ההריסה בעצמו, לא יאוחר מיום 10.10.2013, ובמידה שהמבקש לא יבצע את צווי ההריסה, תהא רשאית המשיבה לבצע את ההריסה בעצמה, ולהיפרע מן המבקש בגין הוצאותיה.

בקשת רשות הערעור

7. בבקשת רשות הערעור שלפניי, משיג המבקש על קביעותיו של בית המשפט קמא, ולגישתו, הן בית המשפט המחוזי והן בית משפט השלום לא הסיקו את המסקנות ההגיוניות והמתחייבות מן הראיות, אשר הוצגו בפניהם. המבקש חזר על טיעוניו בפני הערכאות הקודמות, לפיהן: המשיבה העלימה את תיק הבקשה למתן היתר, ומסמכים מתוכו, את דו"חות הפיקוח, ואת טופס 4 - מסמכים אשר יש בהם כדי להביא לזיכוי של המבקש מן העבירות, אשר יוחסו לו בכתב האישום; כי כתב האישום הוגש באופן סתמי וכללי, ומבלי לציין מה נבנה לפי ההיתר ומה נבנה בחריגה מן ההיתר; כי בהגשת הראיות הנוספות במהלך הדיון, ניסתה המשיבה להכשיר את כתב האישום הסתמי; כי לא הוכח שהמבקש השתמש במבנים כגן אירועים; וכי יש במחדלי החקירה, בעניינו של המבקש, כדי להביא לזיכוי.

לחלופין, וככל שבית המשפט יגיע למסקנה כי אין להתערב בהכרעת הדין, טען המבקש, כי בית המשפט המחוזי שגה, עת נמנע מלהתערב בגזר דינו של בית משפט השלום, שכן מדובר בגזר דין חמור, לא מידתי, ומחוסר כל בסיס, בהתחשב בנסיבות העניין. בשל כך, סבור המבקש, כי מן הדין ומן הצדק להתערב בגזר הדין, ולהקל ברכיבי הענישה של המבקש.

דין והכרעה

8. לאחר עיון בבקשת רשות הערעור ובצירופותיה, נחה דעתי כי אין להעתר לה.

הלכה ידועה היא כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" לא תינתן על נקלה. רשות זו שמורה למקרים מיוחדים, בהם מתעוררת סוגיה בעלת חשיבות ציבורית או משפטית נכבדה, החורגת מעניינם של הצדדים לבקשה, וכן במקרים נדירים, בהם קיים חשש לעיוות דינו של המבקש (ראו, לעניין זה: רע"פ 5134/13 בלוך נ' מדינת ישראל (3.10.2013); רע"פ 4011/13 סלימאן נ' מדינת ישראל (17.9.2013); רע"פ 3356/13 כוכבי נ' מדינת ישראל (12.9.2013)).

בענייננו, נסיבותיו של המקרה אינן מצדיקות מתן רשות לערעור נוסף, שכן אין הוא מעורר סוגיה משפטית או ציבורית, הגולשת אל מעבר למחלוקות העובדתיות בין הצדדים, אשר נדונו והוכרעו בשתי הערכאות הקודמות. בנוסף, לא מצאתי כי במקרה דנן מתקיימים שיקולי צדק, או כי קיים חשש לעיוות דין מבחינתו של המבקש, באופן המצדיק את קבלת הבקשה לרשות ערעור.

היענות לבקשה תחייב התערבותו של בית משפט זה בקביעות עובדתיות, אשר נעשו על-ידי הערכאה הדיונית, וכלל ידוע הוא כי "אין זה מדרכה של ערכאת הערעור להתערב בממצאי העובדה והמהימנות של הערכאה המבררת, וזאת בשל יתרונה המובנה של האחרונה, אשר התרשמה ישירות ובלא אמצעים מקשרים מהעדים ומהראיות" (ע"פ 2439/10 פלוני נ' מדינת ישראל (6.6.2012)). מקל וחומר, אין מקום להתערבות בקביעות עובדתיות ובממצאי מהימנות, במסגרת של "גלגול שלישי".

הבקשה נסמכת, בעיקרה, על טענות עובדתיות, אשר הועלו על-ידי המבקש, זה מכבר, בפני הערכאות הקודמות. כך, לדוגמא, בחן בית המשפט המחוזי את טענת המבקש, בדבר השימוש אשר נעשה במבנים ובשטחים מושא כתב האישום, וקבע, כי:

"לא מצאתי כי נפל פגם כל שהוא בהכרעת הדין, [המבקש] רשאי לעשות שימוש במקום כדיר חקלאי. מצד אחד התרשם בית המשפט מעדי התביעה שתארו פעילות התואמת הפעלת גן ארועים (ראו, סעיף 26 להכרעת הדין), מצד שני [המבקש] לא הציג כדברי בית משפט קמא 'תמונות משלו אשר בהן ניתן היה לראות את הכבשים, העיזים והחיות הנוספות הרועות במתחם. לעניין זה, אי הצגת ראיות משכנעות פועלת לחובת גרסת הנאשם'...החלטת בית משפט קמא מעוגנת היטב בחומר הראיות, ראו למשל תמונות ודו"חות ת/6 - ת/9 ועדותו של העד ליפשיץ בעמודים 9 ו-11"

כך גם, התייחס בית המשפט המחוזי לטענת המבקש בעניין העלמת תיק הבקשה למתן היתר (תיק ועדת יזרעאלים), ולמחדלי החקירה, בקובעו, כי:

"לא ניתן להתעלם בעניין זה מהעדרו של תיק ועדת יזרעאלים במהלך הדיון והסתירות הרבות מצד עדי התביעה באשר לקורות אותו תיק. בית משפט נתן את המשקל הראוי לפגיעה באפשרות הגנתו של [המבקש]...ומצד שני קבע כי 'בכל הנוגע לאי מיצוי החקירה בהיבט זה, לא ניתנו תשובות מניחות את הדעת מפי מפקחי המאשימה', עובדה המותירה ספק המצדיק זיכוי של [המבקש] מעבירת בניית הסככה בסטייה מהיתר, באשר למיקומה בלבד..."

כאמור, מכלול טענותיו של המבקש נבחנו ונדחו על-ידי הערכאה הדיונית. יודגש, בעניין זה, כי בית משפט זה לא יתיר לבעלי הדין לנצל את הליך רשות הערעור, לצורך עריכת "מקצה שיפורים" לטענותיהם (רע"פ 4011/13 סלימאן נ' מדינת ישראל (17.9.2013); רע"פ 5165/13 בבלי נ' מדינת ישראל (20.8.2013); רע"פ 4919/13 ידרמן נ' מדינת ישראל (28.7.2013)).

9. כפי שציינתי לעיל, טענותיו של המבקש אינן מעוררות שאלות בעלות השלכה כללית, ובודאי שאין מדובר בשאלות בעלות חשיבות ציבורית או משפטית, בהן נהוג ליתן רשות לדיון בערעור שני.

אין צריך לומר, כי אין גם מקום ליתן רשות לערער בשאלת העונש.

לאור האמור לעיל, דינה של בקשת רשות הערעור להידחות.

עיכוב הביצוע שניתן על-ידי, ביום 22.10.2013, מתבטל בזאת, וצו ההריסה, עליו הורה בית משפט השלום, יבוצע לאלתר.

ניתנה היום, כ"ג בכסלו התשע"ד (26.11.2013).

ש ו פ ט

העותק כפוף לשינויי עריכה וניסוח. 13071350_102.doc יא